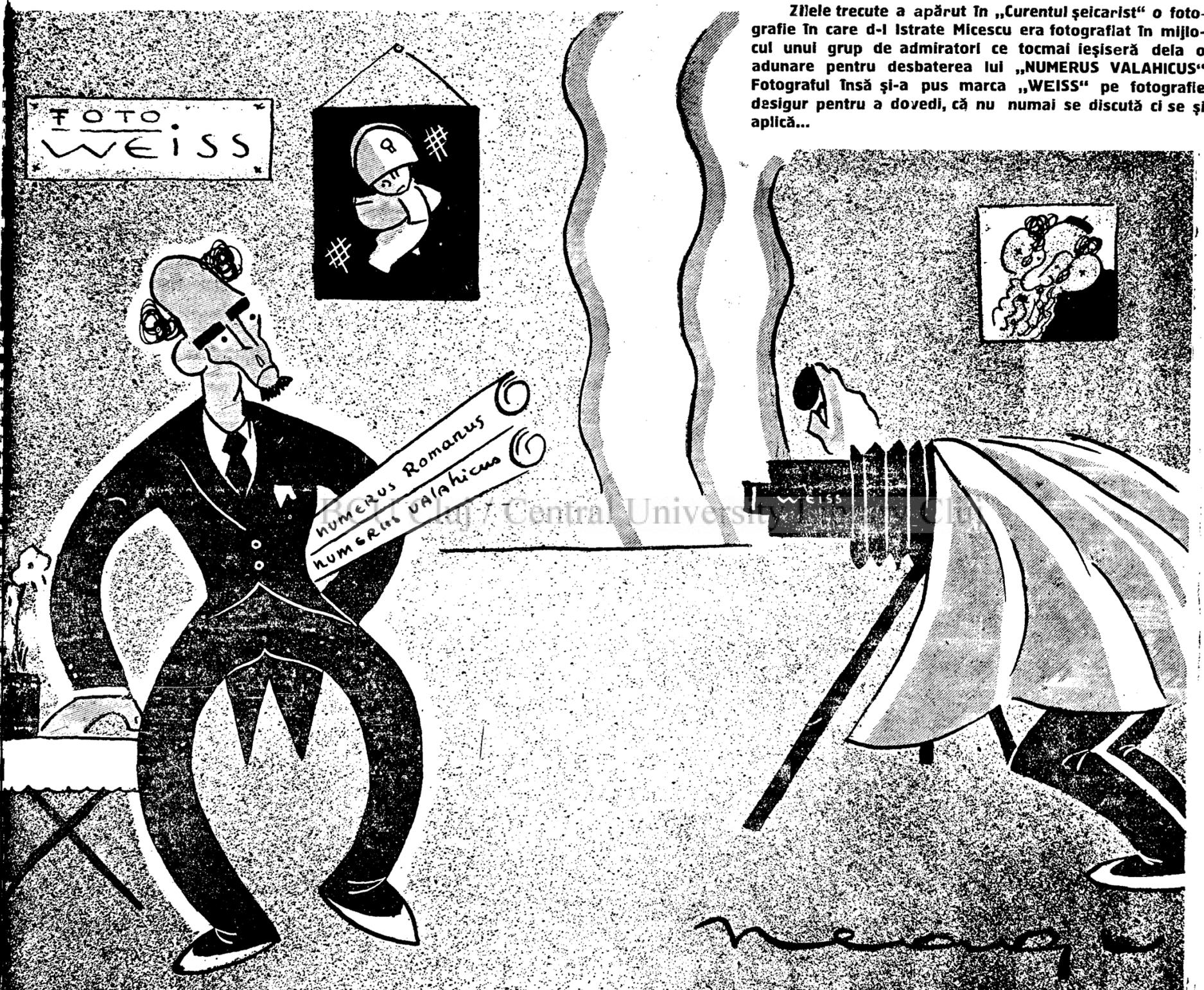

CURUCIADA ROMÂNII SEMNULUI

SĂPTĂMÂNAL DE ORIENTARE POLITICĂ ȘI SPIRITUALĂ
NUL I Nr. 17 Director: MIHAIL STELESCU Apare JOIA

Numerus Valachicus... aplicat.

Semnează:

Panait Istrati, Mihail Stelescu, Const. Caragea, Sergiu Lecca, Dem. C. Mi-
lozi, Mihai Ștefan, Mircea Mateescu, Ion-Aurel Manolescu, Dem.
Bassarabeanu, Marius Bejan și Const. Barcaroiu

SPORT — CRONICI — MARGINALE

ANCHETA NOASTRA

RĂSPUNSUL UNUI PROFESOR

1) Citesc *Cruciada Românului* pentru că mi place. M'a atras la început titlul sugestiv și am luat primul număr din simplă curiozitate. Citindu-l, am simțit ca o necesitate sufletească să urmăresc atitudinea acestei gazete și să observ dacă va continua să meargă pe drumul pe care și l-a fixat.

Mă temeam să nu se întâmple același lucru care s'a întâmplat cu multe gazete și reviste, cari și-au trâmbitat cu mult șgomot o directivă, pe care nu și-au menținut-o nici cel puțin în primele numere.

M'am bucurat mult când am putut constata, că această tânără gazetă are un suflet adevărat, are elanul tinereții și înțelepciunea bătrâneții; că are înfățișat, curajul de a vorbi sincer și răspicat în toate chestiunile, înaintând cu încredere pe drumul spinos pe care și l-a ales, dar care va trebui s'o ducă la gloria pe care o merită.

Imi place această gazetă, poate pentru faptul că ideile pe cari le exprimă, sunt isvorâte dintr'o adevărată sinceritate și poate că au oarecare afinitate cu acele cari clocotesc de mult în sufletul meu.

Nu știu, dar cred că dacă aş avea unde, cam în același ton aş vorbi și eu.

Să mai spun că o citesc și pentru plăcerea de a savura ideile mari și adânc omenești ale lui Panait Istrati, acest om care mai mult decât oricare altul are dreptul de a binemerita dela patrie, cred că se înțelege dela sine...

3) Mă interesează tot ce se scrie și urmăresc cu atenție directiva politică pe care o susține *Cruciada*. Atitudinea strict obiectivă pe care am observat-o până acum, mi'a impus.

„CRUCIADA ROMANISMULUI” trebuie să fie un organ pentru îndrumări politice, noi Români avem nevoie mai mult decât alte popoare. Poate că nicăieri nu există o debandadă mai mare ca la noi în ceea ce privește politica.

Un crez politic bine definit, o adevărată conștiință politică nu există nici la intelectual și nici la popor. La noi totul se bazează pe credulitate și oportunism.

Pentru aceea, cei ajunși la conducere fac ce vor, mai bine zis își fac afacerile personale iar cei cari le-au acordat încredere privesc cu indolență fără să reacționeze.

Când săteanul și muncitorul vor ajunge să și formeze o adevărată educație politică și intelectuală nu va mai fi oportunism, atunci vom putea spune că am făcut un pas enorm în civilizația universală.

Să se caute apoi o cât mai mare apropiere între muncitorul manual, o înfrățire bazată pe principii umanitariste, cari bineînțeles să nu excludă naționalismul.

Lucrând de comun acord și bazându-se înfrățirea pe sinceritate și cultură, s'ar putea ajunge ca mulți oproșiți ai soartei atacăți de vre-o cangrenă socială să fie redați sănătoși neamului fără baionete și mitraliere, cari mai rău îi îmbolnăvesc.

Nu trebuie uitată biserica și școala, mai ales biserica despre care s'ar putea spune multe, foarte multe lucruri.

3) Cred că cele relatate la punctul 2, s'ar putea îngloba cu oarecare bunăvoință și la punctul 3.

4) În ceea ce privește chestiunea partidelor politice, problema prezintă o importanță deosebită.

La noi întodeauna înghițirea și consolidarea unui partid, au depins de persoana conducătorului. Câtă vreme am avut oameni de talia unui Kogălniceanu, I. C.

Brătianu, Ghica, Catargiu, Maiorescu, I. I. C. Brătianu etc., atunci partidele politice constituiau o adevărată forță peste care nu se putea trece.

Sub directiva șefului, forțele partidului, compuse din personalități remarcabile, din toate punctele de vedere, erau întrebuintate în serviciul intereselor mari ale țării, și ale neamului; iar cetățeanul era orientat în ideologia și activitatea fiecărui partid.

Astăzi, partidele politice au răsarit ca ciupercile după ploaie, încadrând în cele mai multe cazuri, nu idealismul de pe vremuri, al politicianului care și cheltuia averea personală pentru a reprezenta cu demnitate țara, ci pe profitorul și demagogul care și clădește cariera politică pe minciună, fățarnicie și jaf. Conducătorii acestor hibridi, exploatează credulitatea poporului, cerând pe diferite tonuri în numele său „puterea”.

Ce-au făcut însă pentru țară, ca să aibă astfel de pretenții și care le este autoritatea morală; nimeni nu știe.

Consider absolut necesară, chiar indispensabilă, asistența partidelor politice, dar nu în formațiuni hibride.

Înțeleg deci un partid omogen, condus de un șef energic și ager, care să nu se lase nici influențat de eventualii cârtitori din partidul său și nici impresionat de anumite forțe oculte. Un om al cărui gând să fie numai patria și dinastia, în serviciul cărora să și pună întregul său suflet.

5) Actualele organizații naționale imi fac impresia că sunt pline de profitori și demagogi, cari și fac reclamă de multe ori cu sângele unor liniiri entuziaști, adevărate instrumente cari le clădesc platforma politică.

Nu văd convingere, nu văd ideal, n'am văzut nici un conducător care să se jertfească pentru ideea grupării, dar bieți studenți nevinovați am văzut.

6) Mișcările de stânga, ca orice marfă de import, prezintă la început interes. La noi n'au avut succes și nici nu cred că vor avea: cu atât mai mult cu cât experiența făcută în Rusia a dovedit că principiile comuniste nu și pot găsi aplicare pe toate terenurile. (Guvernul sovietic începe să cedeze).

Noi suntem un popor cu tradiție, cu datini patriarhale, în ceea ce privește viața, din toate punctele de vedere — și nu putem să ne lăsăm târați în aventură.

Avem chiar câteva inteligențe puse în serviciul acestei cauze, — unele dintr'un idealism exaltat — cari se irotesc în zadar și i păcat.

CONST. H. ECONOMU
Profesor-Alba-Iulia

Sport și Cultură

SPORT

AVANT-CRONICĂ

CHINEZUL — C. F. R.

În capitală, C. F. R.-ul va primi replica mânjilor din Timișoara.

În toamnă, aceștia au cedat buceureștenilor după un match palpitant, cu 3-2, rezultat ce a redat în oarecare măsură, fazele jocului.

Această victorie a violetilor, a fost de altfel explicabilă, datorită formei strălucite în care se găseau atunci.

În actualul sezon, ambele echipe, au reușit rezultate variate, pe care nu se poate pune mare preț.

Combatanții, se vor prezenta pe arena Venus, în formațiile obișnuite, buceureștii, beneficiind și de serviciile lui Wetzer II a cărui suspendare a expirat.

Între apărările imediate, nu există diferență, lucru ce nu se poate spune însă despre linia în termediară, deoarece a feroviarilor e mai bună.

Toată cheia succesului stă deci în felul în care se vor comporta componenții liniilor ofensive.

Atât individual însă, cât și în ansamblu, înaintarea timișorenilor e mai bună, fapt care îl instalează favoriți, la maximum două goaluri.

C. F. R.-ul însă, e echipa surprizelor.

JUVENTUS — UNIREA TRICOLOR

Tot în capitală, se va disputa — Sâmbătă 30 Martie cr. — și partida ce va opune Uniunii Tricolor, formația roșalbaștrilor.

Deastă dată, ambele echipe se prezintă într'o stare nu prea mulțumitoare, am putea spune chiar proastă.

Ambele formații, sunt lipsite de înaintări, din care cauză, soarta partidei o vor hotărî apărările respective, și cum cea a Juventusului e mai bună, roșalbaștrii sunt favoriți.

Nu mai printr'o minune, echipa oborenilor ar putea părași O. N. E. F.-ul în altă ipostază, decât aceea de învinși.

VENUS — GLORIA

La Arad, Gloria, va primi replica Venusului.

În toamnă, buceureștii au învins pe teren propriu cu 7-0, rezultat ce e imposibil de reprodus în actuala situație, chiar dacă plăvanul negrilor — Petea Vâlcoev va juca, deoarece acesta se va resimți de pe urma rănii de la genunchi.

Favorită e formația buceureșteană, care va învinge la două goaluri diferență.

RIPENSIA — „U”

La Timișoara, grofii vor primi replica Universității din Cluj pe care o vor învinge cu o diferență de cel puțin trei goaluri.

C. A. M. — A. M. E. F. A.

Și înfățișat, ultimul match, se va disputa la Oradea, unde formația locală a cercului atletice, va oferi muncitorilor arădeni un vagon special, pentru transportarea goalurilor.

LEGIILE nu sunt bune prin ele înșile, ci numai prin felul cum sunt aplicate.

Necesitatea cunoașterii cât mai detaliate, a echilibrului ce există între sport și cultură, ne-a îndemnat a debate această problemă și a o prezenta pe toate fețele, în coloanele acestei gazete.

*Paternitatea acestei inițiative, — fără a face exces de modestie — ne aparține nouă, celor dela *Cruciada Românismului* și tot noi, am fost cei ce s'au bucurat mai mult când am văzut că străduințele ce depuneam, erau împărțite de un grup de intelectuali, ce urmau să dezbate acest subiect, în cadrul unei conferințe, din ciclul „Urbanistice”.*

Iată deci o nouă dilemă — pentru unii; s'a încercat — și reușit, documentat — să se explice comunitatea ce exista ignorată (din inconștientă) între sport și cultură, în general, dar ce caută acum, atât sportul cât și cultura, în cadrul unui ciclu de... conferințe urbanistice, se vor întreba aceștia?!

Dacă în orașele de azi, nu i se dă sportului, importanța cuvenită, — și aceasta din cauza cutărui, ori cutărui incult, devenit dictator de circumstanță — apoi în cele de mâine, preocupările organizatorilor sportive raționale și amenajării unor stadioane utile, vor fi pe primul plan.

Anunțarea conferinței: „Echilibru între sport și cultură”, a domnilor: general Virgil Bădulescu, Emanoil Bucuța și Dem. Dobrescu, ne-a umplut sufletul de bucurie.

Avem în sfârșit, un nou mijloc de promovare a ideii pentru care — singuri — am luptat până acum, un mijloc mult mai ușor, în dezbaterile aceleasi spinoase probleme și acest mijloc, era conferința.

Niciodată nu e bine însă, anticiparea unui succes — cum a fost Acest lucru, s'a întâmplat de altfel și la conferința de Joi seara dela Fundatie; auditorii, ce populaseră sala entuziaști, până la ultimul loc, au plecat deziluzionați, din mai multe motive.

Maș întâi, cei trei conferențieri anunțați, au fost — doi, iar dintr'aceștia, numai unul a ținut conferința — propriu zis — și aceea incompletă: vorba românilui: cei patru evangheliști sunt trei, Luca și Matei.

Dar să-i urmărim pe oratori și să relevăm pe rând toate deficiențele. Primul la cuvântul, domnul general Virgil Bădulescu, directorul general al O. N. E. F.-ului.

Primit cu un ropot prelungit de aplauze, generalul Bădulescu, și începe conferința, arătând necesitatea educației fizice și rolul pe care îl are sportul azi, ca element educativ în dezvoltarea și formarea unui tânăr atlet, care să știe să jongleze. Nu numai cu mușchii, ci și cu vorba.

D'sa, trece apoi mai departe și prin câteva imagini și vorbe meșterite, ne crată apăsător pe care l-a luat educația fizică printre lucrătorii fabricilor din Posnann (Polonia).

Rolul pe care l-a jucat apoi sportul în viața poporului englez și încheie, cu câteva cuvinte, prin care arată necesitatea creării stadioanelor sportive după ce în prealabil a făcut un istoric al construcției O. N. E. F.-ului, prin vorbe și imagini și a făcut să ruleze un mic film, cu o parte din desfășurarea serbării zilei sporturilor (8. Iunie).

În general, conferința a fost

interesantă, a păcătuit însă, prin faptul că nu a căutat să evidențieze echilibrul ce există între sport și cultură. D'sa are însă o scuză în faptul că a anunțat că această conferință, va fi numai o introducere în subiect.

Ce a urmat apoi — conferința d-lui Emanoil Bucuța, directorul propagandei turistice, de pe lângă ministerul instrucțiunii — a dat naștere unei atmosfere extrem de încercată și unei situații foarte puțin — dacă nu de loc — de invidiat, pentru conferențiar.

D'sa începe foarte revoltat, prin a declara, că... a fost atras într'o cursă; atunci, când accepți a desvolta o problemă în fața unei asistente, înseamnă — indirect — că aprobi acea idee, într'o oarecare măsură, iar dacă nu, atunci o combați fără a mai declara că ai fost atras într'o cursă, cu mijloacele ce'i stau la dispoziție și pe cari le crezi superioare subiectului atacat.

Or, lumea a rămas cu gura căscată, deoarece, prin această expresie, d-l Bucuța excludea orice echilibru între sport și cultură.

Ce o fi vrut să spună, dracu știe, deoarece puțin mai târziu, declară textual: „întrucât sportul e practicat în toate țările civilizate și de oameni civilizați, el e indirect o mișcare culturală”.

Mai departe, d'sa se întreabă dacă va putea spune câteva cuvinte, în conferința din cea seară, pentru că (apoi, timp de o oră și jumătate aproximativ), să bată apa 'n piua cu el, să spună prostii ca aceea că turismul nu e sport, sau să ajungă la expresii caragealești: „Știm, oricine dintre noi știe ce este aceia cultură engleză”. Brânzovenescu spunea: „Știm, oricine dintre noi știe ce este 64, să vedem însă, ce este acela plebiscit”.

Sau să spună: „Buceureștii e cel mai important centru turistic din țară, pentru că în el vine foarte multă lume după... afaceri”.

Interesant, nu? Dar conferențiarul a fost răsplătit de public, cu... tuse convenționale, zgomot și aplauze ironice ce-i anticipau sfârșitul, fiind astfel silit de câteva ori, să repete: „termin îndată”.

„Orele fiind înaintate”, ce-l de al treilea conferențiar — d-l Dem. Dobrescu — nu a mai putut spune, decât că își exprimă surprinderea „că s'a interzis de către unele persoane „finului intelectual (sic) Petre Pandrea, să ia cuvântul în cadrul acestei conferințe.

„Foarte bine”, se aud câteva răspunsuri din sală; de altfel și noi suntem de părere că s'a făcut „foarte bine” deoarece s'ar fi putut ca finul intelectual, să se fi întrebat la început dacă putea face și puțină propagandă sovietică, pentru a sfârși apoi, așa cum a sfârșit d-l Bucuța cu turismul.

Sumbru început și... invidiat concurs.

T. A.

ACȚIUNE ȘI SPIRITUALITATE

Panait Istrati văzut de pictorul E. Stoenescu - Pinx

ATUNCI ȘI ACUM

LUI PANAIT ISTRATI

Hei!... Cum străbăteam odată cetățile de vis
Și cum revoltam toți îngerii din Paradis...
Mă jucam cu Dumnezeu ca și cu un tovarăș,
Mă supăram și mămpăcam; și când mă certam iarăși,
Știam să fac din Eul meu
Un proaspăt Dumnezeu.
Hei!... Pe-atunci, în sufletul meu, stelele
Nu-și lăsaseră încă perdelele;
Erau albastre toate zările...
Cântau în mine depărtările...
Și pe deasupra tuturor străduințelor,
Râdea înflorind podoaba năzuințelor!...

Acum Dumnezeii pământului
Mi-au smuls cele din urmă aripi ale avântului.
M'au îmbrăcat în haina streinului,
Mi-au luat de pe masă porția tainului.
Mi-au agățat de suflet lanțurile câinelui
Și mă hrănesc cu sângele veninului.
Dar câteodată tot m'apropii de cel sfânt
În chipul muncitorului cu fața de pământ
Hei!... Cum aş rupe-atuncea lanțurile ce ne strâng...
Și cum aş rupe-atuncea lanțurile ce ne strâng...
Dacă la capătul suferințelor n'am avea cerească mîngiere,
o cruce!...

CONSTANTIN BARCAROIU

Când voi muri eu adevărat

Cînd voi muri eu adevărat,
(Am mai murit odată, dar... numai în ziare)
De-o fi într-o zi de toamnă, cu soare pal și mat,
Sau într-o zi de vară, cu soare blond și tare —

Tot una pentru stîrvul nedemn de Paradis, —
Precum nedemn a fost și pentru viață —
Tot una dacă'n raclă întins inert și'nchis,
Va fi să fie soare viu sau ceață!...

M'or prohodii preoții, sau nu, — va fi tot una!
Și, cine mă va plînge?... cînd țărna sint de mult
Și tatăl meu, severul, și mama, mama, buna,
Ce-a suferit atîta'n al vieții greu tumult...

Nimic din lumea asta nu voi lua cu mine:
Nici taina prohodirii, în care n'am crezut —
Nici lacrimi din ochii robiți, dar morți ca mine,
Și nici dela iubită un ultim lung sărut.

Vor plînge poate iarăși, prin ziare, triști — „confrății”
Și prietenii vor plînge și ei — banalul tic, —
Dar lacrimi de-acestea sînt simple figurații,
Ce nu trec peste pragul „imensului nimic”...

Întins inert în raclă și'nchis, spre veșnicie
Voi duce numai hoitul meu culpeș și pervers,
Dar voi lăsa aceea, fluid și armonie,
Un suflet plin în strefe și'n fiecare vers...

DVM. BASSARABEANU

Între cele două temperamente opuse ale creatorilor principali ai acestei Cruciade — Stelescu și Talex — se ivesc la răstimpuri, amicale ciocniri pe chestiuni de tactică. E și natural să fie așa, iar dacă am o părere de rău, este că nu-i văd aducând discuția ceva mai pe larg în coloanele revistei, în loc s'o limiteze între cele patru ziduri ale unei încăperi pline de fum de țigare și de băeți prea fără experiență, în mijlocul cărora Stelescu fulgeră ca altă dată Ciurcurete în rolul lui Jupiter din Orfeu în Infern.

Eu cred că e un bine, faptul că acești doi tineri corifei ai românismului rațional nu gîndesc totdeauna la fel. Dacă n'ar fi la un car, un hăis și un cea, ci s'ar înjuga ambii trăgători numai într-o parte, carul s'ar învărti în loc ca o cae capie. El nu-și vede de drumul lui drept, decât datorită acestor două tendințe contrarii, cari îi creiază echilibrul. Exact cum lucrurile se petrec și în univers.

Și atunci, de ce să ne mirăm că Stelescu e pentru acțiune, iar Talex pentru spiritualitate? Eu sunt pentru amândouă, dar fiecare în proporția ei și la timpul ei. Acesta este singurul lucru care trebuie înțeles și asupra căruia toți trebuie să fim de acord.

Dacă toată cruciada... Crucida se rezumă într-o vie dorință a fiecăruia de-a putea fi folositor națiunii acesteia, apoi se înțelege de la sine că nu poți fi folositor, nici dînd exclusiv iureș Puteii, cum a făcut Garda, cînd totul e imoralitate în jurul tău, nici renunțînd cu totul la creierea acelor factori morali cari să-ți îngăduie într-o zi să fi folositor țării. Aci, optimismul v-nora și pesimismul altora, trebuie să cadă de acord în a recunoaște că, pe deoparte, nu poți face nimic nou cu o lume mereu veche, iar pe de alta, că jumile nu se înouesc, nu se leapădă de rele, decât sub perpetua frămîntare a spiritualității active, nu pasive. Se știe doar că marea revoluție franceză n'au făcut-o descreșterii cari au dărâmat o Bastilie neapărată, ci enciclopedistii, cari au creat toate condițiile morale, necesare acestei dărâmări.

De altfel, problema ameliorării existenței umane, așa cum se pune ea de la război incoace și mai ales de cînd, atît soluțiile de stînga, cît și cele de dreapta au avortat complet, oferînd un vast câmp de experiențe costisitoare și permițe fiecăruia să distingă, dacă nu carlea cea dreaptă de urmat, dar cel puțin enormele greșeli comise și cari trebuie evitate. Acest câmp de experiențe — făcute de reformatori improvizati și îndurate de mult răbdătoarele no-roade — ne arată, pînă la evidență, un fapt, un adevăr, înainte de toate, și anume: că omnirea nu e încă matură pentru a face să domnească dreptatea în sînul ei și că mentalitatea feudală e încă stăpîna pe spirite atît sus cît și jos.

Priviți cu cîtă grabă oamenii au muncit nobilele principii democratice de auto-governare și cu cîtă ușurință cer în cor, atît la stînga cît și la dreapta, stăpîni, stăpîni și iar stăpîni, cărorora să li se supue orbește. Iar stăpîni, chiar atunci cînd sunt mari la suflet — adevărați Monarhi! — sunt gata în orice moment să-și aroge comandamentul unic, uitînd că totul e pur

pămînt, dar fără unelte și fără pricepere. Cine a văzut un kolhoz, a rămas nimic de generozitatea oficială și de mijloacele ei. Terenuri mănoase, unelte moderne. Agronomi puserie. Rezultat, după cinci ani, ne-o spune Stalin însuși, în raportul lui, referindu-se la ce e mai important: ruina promptă a acelei bogății naționale pe care o reprezintă cheptele, adică totalitatea vitelor unei țări. Și ce face Stalin, în fața acestui dezastru datorit dictaturii lui? Ei bine, Stalin declară pur și simplu că tactica a fost rea și că soluția este: readucerea kulacilor din Siberia și repunerea lor în posesie.

Ce a mai rămas atunci din generoasa învățătură comunistă și aplicarea ei pe teren?

Au rămas discursurile kolhoziștilor!

Iată asupra cărui neant trebuie să ne aplecăm cu toții, ori de cîte ori entuziasmul ne face să dăm prea multă crezare, fie speranțelor noastre de mari realizări imediate, printr-o acțiune oarbă de toate zilele, fie chiar acelei tendințe de lungă preparare a spiritelor, de creiere a valorilor morale, înainte de-a trece la realizări. Și una și cealaltă au fost executate de comunisti, atîci cît omenește le-a fost cu putință. Rezultat: plugul de lemn, sapa strîmbă și calul chior au hrănit mai bine Rusia, de cum nu sunt în stare s'o facă azi tractorul modern și iluminismul obtuz.

Unde vreau să ajung?

Aci: să fim modesti și măsurati în încrederea pe care o avem în forțele noastre, fie ele spirituale, fie traduse în acte de guvernămînt.

Nu generațiile secolului nostru au să schimbe o mentalitate și niște instincte cari durează de milenii și va mai dura, spre marea tristețe a celor cari cred mereu că va veni o zi cînd omul va reuși, în stărsit, să sară mai sus decît bordul pălăriei lui.

PANAIT ISTRATI

Marginale

■ CONVULSUL FLAMANZILOR, cartea suferințelor și a nedumeririlor, a vieții și a morții, scrisă cu atîta luciditate și depășire de George Acsirteanu, — a apărut în vitrine, obținînd unul dintre cele mai substanțiale succese.

O vom discuta, cu toată pasiunea și dragostea, în n-rul viitor al gazetei noastre.

■ PRIMIM la redacție o gazetă, CUVANTUL CAPITALULUI, în care un oarecare domn Theodor Neagoe propune pentru colecția Akademos, pe: Bogdan Amaru, Dan Petrașincu, Theodor Neagoe (sic!)..., pentru că este exclus, spune Th. Neagoe, să nu se ivească (dintre aceștia) figura bine sculptată a unui nou Axel Munthe sau Dostovesky! (sic! sic! sic!)...

■ VIRTUȚI STRAMOȘEȘTI de Mihail D. Stamate este un frumos și util volum de legende și istorisiri, cu 14 desene executate în peniță. O realizare care înmănușiază calități indigeste: limbă literară, teme originale și atmosferă incercuitoare. O recomandăm cu prietenească simpatie cetitorilor.

■ Eleganț și cu miez, CLAVI-PLAR LA REDACȚIE.

ATURI — poezii de Teodor Scarlat a pășit în vitrine, așteptându-și aprecierile critice. Să sperăm că nu-l vor desiluziona pe autor.

■ PAMFLET, miniaturalul bi-lunar al d-lui Cosma Damian își continuă cu folos apariția.

Este o gazetă în ale cărei coloane eticul și esteticul se îmbină în realizări tenace și cu miez.

■ Cuvinte de laudă și de prețuire revistei GAZETA ILUSTRATA, care apare la Cluj, sub direcția d-lui Petru Boteș.

Este unul dintre cele mai utile și mai bine încheiate periodice, ce ne vine de peste munți. Apare lunar în genul Celor trei Crișuri, mai vie însă și mai aproape de problemele și aspectele zilei.

■ Insemnăm aici meritele tehnice și redacționale, ale săptămânalului călărășean PAMANTUL, — apărut ilustrat de Tibor Erne și D. Ghiță. Și cu colaborarea d-lor: Eugen Cialăc, M. Brateș, E. Ar. Zaharia, Ștefan Băciu și Radu Cosmin.

■ NU RECENZAM DECAT CARȚILE ȘI PERIODICELE TRIMESE ÎN DUBLU EXEMPLU.

Cărți. Probleme. Idei

Falsificarea spiritualității creștine

În articolul, precedent ajunsese la convingerea că spiritualitatea curentă se deosebește esențial de spiritualitatea creștinismului, fiind inferioară și ineficace în domeniul social. Și anume — pentru o precizare ultimă — spuneam că spiritualitatea noastră nu angajează pe individ decât în un efort verbal, teoretic, de natură cerebrală, și logic. **NU-L OBLIGA LA ACTUL EROIC SI NU-L AN TRENEAZA PENTRU DRAMA PERSONALITĂȚII.** Cu alte cuvinte, rămâne fapt evident această afirmație: spiritualul, care a înzestrat în epocile istorice umanitatea, nu a disciplinat omul în sensul etic. L-a lipsit de caracter și i-a creat o falsă personalitate.

Și cum intenționez să arăt în ce chip spiritualitatea noastră poate fi de prim ordin în viața socială, vreau deocamdată să relievez aspectul negativ al acestei spiritualități, lămurindu-mă astfel din ce cauză n'a fost eficientă în domeniul politic.

Spiritualitatea lumii s'a manifestat în felurite curente. Scopul lor a fost îndrumarea omenirii pe noi făgăvuri. Se întâmplă, însă, ca lumea să nu adere. Cauza acestei lipse de integrare se află în mijlocul de propagare a curentului spiritual **IN RAȚIUNE.** Datorită rațiunii, lumea a respins înrolarea în spiritualitate și a rămas comună.

Explicația acestei repetate lipse de acceptare stă în insuficiența rațională, care a distanțat dialectica spiritualității de lume. Iar dacă s'a încercat realizarea ei în social, s'a ajuns unde suntem: **LA DIFERENȚIERE DE RASA, LA URA ȘI LA FRAUDA.** Judecata rațiunii a găsit motive în „ghetarni” logice discursive și a ridicat zăgăzuri între oameni. **TAGADUIND CA ACELAȘ FLUID INTIM NE IDENTIFICA ȘI NE LEAGA.** A inventat violența ca mijloc de conversație interumană și a „creat” distracții pentru omenire: războiul.

Mai departe, în politică, s'au inventat sisteme-paleative pentru fericirea lumii. Lucrul a fost — și este — imposibil, fiindcă se lucrează numai cu mintea. Ea n'a creat de cât fraudă și minciuna.

IATA, DECI, EVIDENȚA FALIMENTARĂ A SPIRITUALITĂȚII OBȘNUITE!

Ce s'a întâmplat însă? S'a produs o influență și asupra creștinismului, încât adevărata spiritualitate s'a manifestat, practic în chip cu totul opus principiului. Așa că s'a ajuns la o **FALSIFICARE SISTEMATICĂ A SPIRITUALITĂȚII CREȘTINE** Mă lămurisem anterior, că spiritualitatea creștină e cea adevărată, fiind singura care angajează întregul for intim al omului, în traducerea teoreticului în plastica eticului.

Creștinismul e actul întrupării lui Dumnezeu. E consecința imposibilității umane de sesizare. Ca mijloc de acceptare el angajează tot imponderabilul sufletului. Determină la actul de **CREDINȚĂ**, care e un proces rațional, și obligă la **PASIUNE** și **FAPTA.**

N'am anzit, și nu știu dacă arhiva științei sau a culturii a înregistrat vreun caz, cînd vr'un om a fost martirul spiritualității în chip voluntar! Și acest lucru numai din cauza rațiunii, care a „găsit” motive și argumente pentru o renunțare la actul eroic al martirajului.

Ori istoria ne stă mijloc pentru susținerea afirmației, că în spiritualitatea creștină, există milioane de cazuri. Aci stă drama personalității: în angajamentul practicei, al — caracterului și al pasiunii.

Spiritualitatea creștină face apel la sufletul întreg și reclamează o identitate între teorie și faptă. În acest chip, ea s'a dovedit a fi de folos în viața socială și, ca dovadă, avem schimbarea din temelie a omenirii prin acțiunea puternică a principiilor evanghelice.

Cu toate acestea, s'a petrecut în curgerea vremii o influență asupra creștinismului, manifestându-se în chip opus adevăratei spiritualități.

Am avut în epoca primară a creștinismului o practică sguđuitoare, ajungându-se la eroica martirajului!

Mai târziu, însă, am avut **SECULARIZAREA**, în sensul amestecului politic în mișcarea evanghelică. În Răsărit, împărații bi-

zantinii au dat drum greșit interpretării creștine, dictând și schimbând rostul vieții adevărat creștine. În Apus, s'a ivit îngâmfarea omenească a papilor, cari au îmbrăcat haina regească și au devenit împărați. Tot ei au servit cruciadele, culmea răzbnării violente și **INCHIZIȚIA.** Iar în Orient s'a realizat **NATIONALIZAREA CREȘTINISMULUI**, împărțindu-se Biserica pe state și slujind interesele lumesti.

S'a ajuns apoi să se folosească adevărul creștin ca armă politică: s'au întemeiat **PARTIDELE AȘA NUMITE „CREȘTINE”** și nu știu, zău, dacă au realizat ceva din comandamentele evanghelice. Au motivat ura și interesul politic prin parodia unui creștinism adhoc. Deasemenea, mulți au făcut din această spiritualitate o **MESERIE:** se câștigă multe parale din **TEATRUL CREȘTIN.**

„Deasemenea, ca să nu uit, am avut și retrageri „doctorale”, în cercându-se o filosofie a credinței: atâtea sisteme de cugetare creștină, cari au dispensat pe adepți de o practică religioasă.

Din aceste rătăcirii creștine s'a ajuns lamentabil la batjocura actuală a spiritualității creștinismului.

MIHAI ȘTEFAN

Un debutant

Mihail Șerban este autorul romanului „Idoli de lut” — proaspăt apărut în editura „Cărții Românești”.

Mărturisesc că îmi este necunoscut acest nume. Am apucat cartea cu neîncredere și cu prevedere. Și am parcurs-o până la capăt, fără să mă plictisesc și fără să mă entuziasmez.

Probabil că am căutat tot timpul — dealungul paginilor care expuneau o acțiune interesantă — **exceptionalul** și autenticul pe care mi s'a părut că îl anunță simbolic titlul romanului. Nu știu nici eu bine de ce, dar mă așteptam să găsesc altceva în cartea d-lui Mihail Șerban. Un „ceva” mai comun și mai propriu generației noastre, un ceva care să te împingă mai mult la analiza prezentului, la acel prezent adăpat din trăirea frenetică. Prezentul umed de viață și intensificat de acțiune.

Poate că îl nedreptățesc pe d-l M. Ș. anticipându-i taxarea romanului și hotărând o în conformitate și prin analogie cu un spirit de care poate d'se sa simte în mod voluntar străin, cu care nu se vrea probabil deloc solidar.

O fac totuși, pentru că această carte — așa cum e scrisă — nu se înscrie frapant nici în linia romancierilor nostri debitanți de evenimente, nici în duhul modernist, pornit spre analiză.

Este defectul cel mare al romanului „Idoli de lut”, lipsa de „idol”, adică lipsa unei forte adânci, ignote, generatoare de axă, o lipsă privitoare de concluzii și de reflexiune. Și fără de ceata aceia de ștengari, vîguroși prînsă, apariția acestui roman rămânea slab motivată.

Paradoxal, dar grupul hoinarilor, prin interceptația și interpretarea înțeleaptă pe care o dau faptelor, îmi amintește... corul antic, corul pieselor sofoclene, tainicul mandat al opiniei publice ferme și neîntinată de compromis. Recunosc că este o leacă îndrăgnet să consideri în harțulul dia'ogal al unor copii, ecoul triat și sren de adevăr al răsfrîngerii realităților.

Dar în felul cum le manevrează d-l Mihail Șerban apariția, în modul cum le introduce prezenta — atunci când simte că sunt de necesitate pentru a continua narațiunea (1), — comparația îmi apare mai puțin forțată. Ba chiar îi aduc o vină autorului pentru că întrebuințează aceste prea plăcute și autentice personaje pentru clarificarea și ducerea mai departe a unei acțiuni suficient de comune, prea mult lipsită de sens nou.

Li s'a fuzilat micilor ștengari tocmai trăsătura lor crudă de viață constituită „aparte” și „republican” — atunci când autorul cărții le-a solicitat concursul pentru salvarea povestirii!

Ia-și fi vrut reduși doar la câteva imagini bunăoară așa cum „scapă” din spaima ce le-o face negura fără fund, din gura beciului (adăpostitor de „stafii”) sau porniți pe imediată sfadă și la promptă pedepsire — prin le vire cu pietre — a celui ce s'a „dat cu dușmanul”, recte cu a prigul Grigore, — argatul ce împiedica la furtul fructelor...

Dealtfel, am mai spus-o, ceata aceia de hoinari nepăsători — așa cum „se lasă EI” impresionați de evenimentele micului oraș de provincie — este meritul de frunte și tot ce are mai bun volumul d-lui M. Ș.

Restul personajilor, rău construite, cu sbucium numai la su prafă, în totul nesuștinut și sondat. Firi modeste și peripatetic-romantice, care nu îți angajează nici stima, nici interesul. Mai ales din cale afară de **prezizibili**, în desfacerea ulterioară a faptelor.

Într-un conflict pe care acestea îl innoada este lipsit de **element**, prin acest lucru înțelegând pauperismul concepției. (Socot: rezultat farmaceutic a unui poligon sentimental, simplist purcedin primele pagini ale cărții, lesne de ghicit în descrierea lui până la punctul de unde a plecat).

Căci știi dela început că Sava Savel — se pare, personajul de frunte al romanului — acest om izolat și puțin gregar, insingular în limitele unui caracter timid și delicat, își va găsi complimentul sexului advers în tot atât de româneasca văduvă Coca Brănduș Nicolau, la rânduri îngândurată de amintiri grele, de moartea prematură a unui soț iubit.

Așiți apoi cum, în chip firesc, autorul îi predestinează unui pentru altul, prepropunându-i căsătoriei finale. Așa că nu te mai surprinde să-i vezi întâlnindu-se (par l'inspiration du... hasard) în crepusculul romantic al unui cîmîț sfîșiat de tăcere și de zărilor dese ale însărării...

Iar tema războiului, care promitea să vertebralizeze incidentul cărții, e foarte inamic amintită, mai mult un **mijloc**, un artific de scrîtor, parcă anume introdus pentruca să l reabiliteze pe căpitanul Dinu Savel în ochii logodnicei sale...

Cor'ina cade peste „fericirea” celor două perechi și în suspinul ud de lacrimi al părinților...

D-l Mihail Șerban nu posedă perfect această pastă greu de mu'at, care este limba. Sărăcia de expresie și de epitet. Acele prea dese întrebări: „dece, deca?” — sau „pentruce, pentruce?” Sunt deadreptul deficiente.

MIRCEA MATEESCU

1) Vezi, în elucidarea acestei afirmații, discuția dela pag. 244 și urm.

C A R N E T

Pentru Irinel Grozdea

TEATRUL Național din București a împlinit o sută de ani. Casa lui Millo și-a depănat până acum pe suveica veșniciei un veac de dăinuire și de lumină. Un veac în care între zidurile de carton ale scenei au răs, au plâns, au murit și au înviat pentru câteva clipe, oameni, obiceiuri, și patimi. Un veac în care pereții și candelabrele teatrului au găzduit între umbrele și luminele lor câteva generații venite să rădă sau să plângă cu scena și cu oamenii ei...

Născut din dorința de lumină a celui părinte al literaturii românești care a fost Eliade Rădulescu, teatrul din calea Victoriei a reușit să învingă timpul și prejudecățile lui și a știut să-și cucerească — nu fără greutate — locul pe care pentru totdeauna îl ocupă azi. Bătrânul focar de cultură a înțeles că trebuie să fie întotdeauna în ritmul vremii și în gustul maselor pentru a-și încetățeni preo cupărilor. Deaceia scena lui a găzduit în împărăția efemeră a decorurilor și canțonetele lui Millo, și bagadelele lui Alecsandri, și dramele lui Voltaire, și tragediile lui Shakespeare, și comedile lui Caragiale. Dintre ele spectatorul român, prin definiție neteatrul, a ales ce i-a plăcut și a cules ce i s'a părut frumos și folositor.

IUBIT pentru întâia oară de ochii migdalați ai domniței Ralu Caragea, teatrul românesc a știut să pătrundă în grațiile tu turor și a știut să se facă iubit de toți. Iar slujitorii lui, începând chiar cu domnița Ralu și sfârșind cu Marioara Ventura și-au închinat, pentru mirajul închis dincolo de focul sacru al rampei, toate năzuințele și toa-

tă dragostea. Pleiade de actori care azi mai dăinuiesc numai în arhiva teatrului sau între cadavrele portretelor găzduite de pereții foarelor Naționalului, și-au irosit tinerețile pentru tre-cătoarele birnînți oferite de scenă, însă închinata marelui izbânzi de astăzi. Pentru această armată de paiațe gândul nostru trebuie să-și dărue astăzi în ceasul sărbătorii întreaga lui aducere aminte. Căci veacul sfârșit în anul acesta, se reazemă pe pivotul colectivelor fortări ale celor ce-au slujit cu o dragoste împinsă uneori până la sacrificiu, teatrul românesc.

MAȘTILE, de eri, de azi și de totdeauna vor uita bărfeala inerentă culiselor. Măștile de eri de azi și de totdeauna se vor întâlni și își vor da frățeste mâna pe scena pe care se va comemora împlinirea a o sută de ani de teatru românesc. Prima ridicare de cortină ce va deschide sărbătorirea birnînței de un veac, le va găsi înfrățite pentru cea dintii horă a unirei... Si așa, gând lângă gând și suflet lângă suflet, cu pași de umbră și cu șoaptă de humă, măștile vor deșira de pe aerul sufletelor firul amintirilor. Pentru că actorii sânt prin excelență oamenii amintirilor. Le doare și le cantă. Viața lor seursă între chinul veșnic al creației și necazul cotidian, nu înțelege și nu dorște repausul liniștei. Visul lor de copii bătrâni cerșete lumina multicoloră a scenei oriunde și întotdeauna. Căci actorii sânt ca plantele. Răsădiți în alt mediu decât cel al culiselor, se ofilesc...

ION-AUREL MANOLESCU

La 7 Aprille a. c. se deschide expoziția de caricaturi

NEAGU

in sala MOZART
Str. Const. Mille, 4

Democrație, Comunism, Româniism

Atunci când se pun în discuție formulele fundamentale ce stau la baza organizării omului în state și națiuni, ele nu pot fi concepute decât situate în lumina clară a realităților și a momentului.

A discuta o formulă oarecare ce pretinde îmbunătățirea vieții omului, fără a ține seamă de om și fără a cunoaște realitățile în care el trăiește și se dezvoltă, e o aberație.

Ca să înțelegem și să armonizăm viața de stat, trebuie să cunoaștem și să aprofundăm iusăși viața.

Viața omului nu se desfășoară izolat. Dela început el s'a născut într-o familie, și-a format un trib, un clan și așa mai departe.

Ori interdependența aceasta izvorâtă din firea asociabilă a omului, impune dela început datorii, nu drepturi. Iar dacă în scurgerea vremii, peste capul mulțimilor asociate s'au ridicat tirani, cei opresați au datorii de a dărâma tiranul — care se înțelege speculează în loc să servească — dar aceste mulțimi nu se pot emancipa din legea naturală a echilibrului cosmic și să ceară dreptul de izolare, de a face ce vrea, de a-și creia legi false de drepturi totale, ca și tiranul doborât.

Această lege falsă a drepturilor absolute este democrația. Chiar unul din adepții democrației F. Cambo *) nu se poate reține să nu spuie că: „Propagandiștii democrației au sărbătorit totdeauna drepturile pe care un regim democrat le dă cetățenilor, dar au vorbit foarte puțin de datorii”.

Iată de ce trăim azi în mijlocul unei societăți vesnic revoltată, aplecată spre critică, cerând hătăios cu placarde voluminoase, drepturi și numai drepturi.

Ce datorii satisfac omul din cafenele care îl vezi primul în stradă la manifestații? Ce datorii satisfac gălăgioșii propagandiștii democrației? Un singur drept nu-l cer însă acești hătăioși revoluționari, dreptul de a munci, căci acesta într'un stat organizat este un drept, înțelegându-se că fără muncă un individ n'ar putea avea ce ce să trăiască.

Iată ce evită să ceară democrații sau în orice caz nu pentru ei.

Dar deoarece pe noi ne interesează soluții salvatoare care să îmbunătățească viața neamului nostru, să cercetăm adevărurile dela noi.

Suntem o țară de plugari, harnici, rezistenți, cinstiți și intelpecți. Ce vrea acest țărăncă să fie mulțumit?

Pământ? I s'a dat. Nu de Democrație, ci de un Rege mare, ca stimulent și răsplată pentru apărarea țării, aceasta este realitatea.

Vot? Poporul să fie suveran? Foarte drept și echitabil ca oamenii să-și aleagă singuri conducătorii și nu prin delegații la colegii.

Dar dacă democrația proclamă dreptul de vot, liber, secret, universal, de ce în clipa când poporul s'atule de 800 de dlurniști incapabili, voește să-și aleagă un singur conducător — un mănunchiu rostrâns de oameni de valoare, corifeii democrației spun că aceasta este dictatură?

Si în definitiv, cine se revoltă că dispăre democrația? Poporul? Nu. Ghilțuiții fondurilor stoarse din birurile poporului. Dar logic, aceștia n'au cuvânt. Ei sunt interesați direct. Ei pierd situația de aleși ai poporului, beneficiarii ai surselor de trai comode.

Si dacă poporul cere coman-

dament unic, nu se poate veni cu motivări de „inconștiența maselor” deoarece atunci când aleg democrații, sunt socotite destul de conștiente.

Democrația se proclamă cu emfază „guvernarea poporului”. Prin cine? Prin Parlament?

Parlamentul e o adunare de delegați care conduc treburile statului după părerile lor, nu ale poporului.

Votantului nu i se cere sfatul cum să fie guvernat, ei votul.

Care din cei ce colindă satele au stat vr'odată să convingă masele de realitatea teoriilor lor programatice? Nimeni. S'a promis doar: scăderi de biruri, faceri de șosele, reparări de poduri, conversiuni, s'au exagerat chiar, fantezii și minciuni ordinare.

Deci țărănul a votat, deoarece i s'a promis că va trăi mai bine, iar nici decum că vor fi conduși de o formă democrată sau nu.

Si acum să analizăm întrucât e bună democrația și numai ea poate ferici neamul acesta.

Fala democrației este Parlamentul „unde fiecare își poate spune cuvântul”. Dar nu interesează să ai libertatea să spui cuvântul, ci cât se realizează din ce spui. Nimic.

Cine sunt parlamentarii noștri actuali? Aleșii poporului? Dacă s'ar aduna odată poporul pe-o câmpie cu deputații lor, pe toți i-ar sfărteca. Deputații de azi sunt aleșii jandarmilor și ai furturilor de urne.

Iar practica Parlamentară care este? Guvernul propune o lege, majoritatea votează. Opoziția tipă și nici măcar la vot contra nu se prezintă. Mă întreb atunci de ce să mai existe majoritate și opoziție, de ce parlament? Nu e nevoie să se cheltuiască 1.000.000 lei pe zi de pomana. Guvernul n'are decât să aplice legea direct. Control? Mai curând au rușine și demnitate 15 oameni priviți de-o țară întreagă, decât 800 de șperțari ce-și cocoloșese afacerea împreună.

André Tardieu, spune de regimul democratic din Franța că e un: „Regim de dezordine, de privilegii și instabilitate, unde toată lumea comandă și nimeni nu e responsabil”.

Iată de ce Democrația ne repugnă.

Ea a făcut din noțiunea sfântă de libertate, debandadă, din egalitatea naturală, erijarea în conducători a pleavei și secăturii, din frățietate o crimă. S'a înlocuit concepția binelui pentru mulțime, prin concepția domniei a unei mulțimi de secături.

Ca să ne dăm seama ce este Democrația, să vedem cine o apără.

În afară de câțiva bărbați de stat care confundă dorința lor de eliberare de sub călușul cenzurei cu democrația, officina este presa din Sărindar, stipendiată de toate guvernele și cu o datorie de 50 mil. lei la Banca Națională; scribi ai Democrației și „Adevărului”, cărora le convine domnia pleavei pentru a face afaceri de galosi, etc.

Si toți cei care se gândesc cu groază că sub un regim mai de mână forte — în sensul de severitate în paza cinstei — nu vor mai putea manipula nici o afacere.

Democrații au adus toată de-

bandada în care trăim. Unii spun în fața evidenții că așa e, dar că nu s'a aplicat adevărata democrație.

Inexact. Aceleași cauze produc aceleași efecte. O experiență a fost suficientă. Acest neam nu este nu „cobai” de verificat țării serurilor democratice. Acest neam are nevoie de introducerea unei discipline morale, de un echilibru spiritual și de o unificare sufletească, curățind zgura.

Acest lucru „Cruciada” nu-l vede realizat decât printr'un comandație unice izvorât din dorința și voința acestui neam.

Un alt regim spre care tind unii democrații evoluati este comunismul.

Către acest nume magic își îndreaptă muncitorul din uzină privirea și gândul. I se spune că acolo în Republica Sovietelor, muncitorii sunt miniștrii, trăesc ca'n rai.

Raiul sovietic? A început din 1918 și iată 17 ani și sângele curge și voaie, deportările în Siberia nu conțenesc, teroarea domină.

Mă întreb uimit. Ori Rușii sunt proști și trebuie să li se facă binele cu sila, ori... adevărul: comunismul e o crimă continuă.

Din moment ce e nevoie vesnic de sânge pentru a aplica o formulă, însemnează că acea formulă este în contra legilor naturale ale vieții. De altfel Panait Istrati, omul care și-a făcut odată un vis din comunismul sovietic, și-a țipat oroarea lumii întregi.

Pentru ca muncitorul să nu mai fie o marfă de exploatat și un paria, nu e nevoie nici de comunism ale cărui metode falimentare le vom vedea mai jos, nici de sânge.

Într-o națiune unde nimeni nu mai poate mânca furând, ci numai muncind, într'un stat în care munca va fi insișna nobletei, muncitorul nu va mai fi un izolat persecutat, ci un tot. Scara salariilor pe categorii de muncă repartizată echitabil cu un minim și un maxim. Asigurarea și pensionarea înlesnirea muncii și sistematizarea se pot realiza și fără flamura roșie a miilor de vieți asasinate de tiranii sovietici.

De altfel aceste probleme le vom discuta în viitor pe larg.

Dar ce o identificare obiectivă asupra falimentului sistemului comunist și inutilității violențelor lui, redăm acest extras dintr'o corespondență a lui Pierre Berland, trimisă din Rusia și publicată în „Le Temps” din 25 Martie 1935.

„Începând din 1930 jumătate din țărani ai fost smulși și dela toate obiceiurilor străvechi, adunați în organizații colective încă destul de rudimentare, micile exploatare private imbucătățite și adeseori ameste cate unele într'altale făcând loc la mari domenii ale Statului și instrumentele de lucru fiind puse în comun.

Ce rămâne în definitiv țărănului ca proprietate?

După statutul din 1930 ISBA (coliba) iar în jurul ei o bucătică de pământ (grădina sau livadă) a căror limite nu erau precis fixate, păsările ce le avea și o singură vacă era lăsată kolhoznicilor, individual. Restul era transferat la Kolhoz și

reprezenta aportul țărănului la ferma colectivă.

Ori, majoritatea țărănilor nu se resemnă la această operație pe care o socoteau o deposedare. Pentru ei revoluția se terminase din 1917-1918 în cursul cărora ani ei pusese mână pe pământurile atât de mult dorite ale marilor proprietari, ale Bisericii și pe domeniurile imperiale.

Pentru Bolșevici ea abia acum începea. Duelul care se angajă e din cele mai pasionante din istoria contemporană. De cât să dea vitele kolhozurilor, țărănul prefera să le omoare și să le consume imediat. Comuniștii prevăzuseră oare această îndârjire a țărănilor? E puțin probabil. În orice caz ei fură neputincioși în a opri efectele.

Pe de altă parte vitele colectivizate erau rău îngrijite. Țărănii n'au mai avut pentru ele îngrijirile atente ca atunci când le considerau proprietatea lor personală.

Rezultatele acestei mișcări de distrugere a proprietăți exprimate de statisticele sovietice n'au nevoie de nici un comentariu. Pentru cai de exemplu Stalin, în marele său raport făcut în fața celui de al șaptesprezecelea congres al partidului, a dat următoarele cifre pe an socotite în milioane de capete:

1929	1930	1931	1932	1933
34 0	30 0	26 2	19 6	16 6

Pentru vacile de lapte, anuaurile oficiale dau cifrele următoare în (milioane):

1929	1930	1931	1932	1933
30 4	26 7	24 4	21	19 5

În ce privește caprele și oile scăderea e încă și mai profundă:

1929	1930	1931	1932	1933
147 2	108 8	77 7	52 1	50 6

Iată cifrele și pentru porci (tot în milioane):

1929	1930	1931	1932	1933
20 9	13 6	14 4	11 6	12 2

Bilanțul deci e următorul: jumătate din cai, o treime din vaci, două treimi din capre și oi și două cincimi din porci”.

Guvernul sovietic a văzut greșala comisă și încearcă s'o repare, spune Berland în acelaș articol, făcând loc din nou vitelor individuale. În republicile Asiei Centrale cifrele s'au ridicat considerabil, țărănii având dreptul să aibă și zece vaci, o sută de oi, etc.

În același măsură au început readucerea Kulacilor deportați în Siberia. Se știe că țărănii erau împărțiți în chip artificial în Kulaci (țărani chiburi) Seredniaci (țărani mai puțin înstăriți) Bledniaci (țărani săraci) și Batraci (țărani cari argăsesc).

Kulacii în fond erau greu de diferențiat, dar cu acest nume se etichetau cei ce se opuneau colectivizării și erau apoi deportați în diferite regiuni ale U. R. S. S.-ului, iar bunurile lor confiscate. Cu ei s'au exploatat pădurile nordului, s'a săpat Canalul dela Baltica la Marea Albă, au dublat Transiberianul și au servit ca mână de lucru gratuită pentru

ridicarea colosilor industriali. Statutul din 1930 spunea că nici un Kulac nu putea fi admis în Kolhoz. Statutul din 1935 s'îndulcește în sensul că acei Kulaci cari au dovedit credința lor către regim, pot fi admiși. În încheiere BERLAND, spune:

„Se observă din toate aceste măsuri o tendință mai moderată și mai înțelegătoare decât aceea din ani precedenți, ce începe să predomine în politica agrară a guvernului. Inspirată de necesitățile randamentului ea se datorește deasemenea într-o largă măsură și considerațiilor de politică externă.

În caz de conflict, trebuie să se conțene în interior pe țărăni..... (*)

Kremlinul vrea să se impace cu masele țărăniște prin concesii făcute spiritului lor individualist și să doteze Kolhozurile cu unelte agricole care ar dovedi superioritatea marelui culturi colective. Astfel se revine la politica de bun simț pe care o preciza LENIN:

„Țărani nu se vor lăsa convinși de cuvinte și vor avea perfectă dreptate. Ar fi greșit să se creadă că citirea decretelor sau a afișelor de propagandă e suficient pentru ai convinge. Țărănului care nu numai al noi dar în întreaga lume, e un om practic și realist, trebuie să-i furnizezi prin exemple concrete proba că comunismul e superior altor forme. Dacă putem, de mâine să-i dăm 100.000 de tractoare bune, să-i furnizăm benzină și personal tehnic, țărănii va zice: sânt pentru comunism”.

...și dacă nu?

Deci iată cum Stalin însăși în raportul său recunoaște regresul și revine asupra deportărilor Kulacilor.

Iată ce nu vrea să scrie „Cuvântul Liber” și părinții ei „Adevărul” și „Dimineața”.

Iată mirajul mincinos spre care sunt atrași muncitorii dorșici de mai bine.

„Cruciada” va lovi fără cruțare cu violență chiar în contra colportorilor comunismului asasin. Acei ce vor să ucidă o jumătate de lume pentru a abrutiza pe cealaltă se vor izbi de data aceasta de toată vigoarea repulsivă pentru crimă, din ființa noastră.

Româniismul e singurul crez care poate anima viața acestei Națiuni.

Soluții pentru fii ei, din sânul ei, cu spiritul ei, pe rămăntul ei.

Până și sterili agitatori politici au simțit direcția adevăratei orientări, dar ei o fac patetic și speculativ pentru a fi vecinici pe afișul „Puterii”.

„Cruciada” care nu intră în această goană murdară și nici apendicele nimănui nu vrea să fie, își va urma munca ei de laborator. Va căli suflete, va frământa idei, va așterne gânduri și va cristaliza realități iar când suflul românișmului se va fi resimțit în pragul ultiimului bordei din această țară, o singură scuturare din cap și ochii vor privi lumina. De atunci până atunci muncă, creație, apostolat și calvar.

MIHAIL STELESCU

*) (N. T.) Iată deci același speculă murdară a colectivității. Se fac favoruri pentru a atrage partizani. Se cumpără oameni flămânzi care pentru o bucată de pâine să-și ofere sângele pentru triumful mondial al crimei roșii.

*) Les Dictateurs, de F. Cambo, pag. 61. Cap. VI.

Teatrul

Teatrul Regina Maria: SIMUNUL. Piesă în 15 tablouri de H. R. Lenormand

În sfârșit. Iată și o piesă de artă în toată avangarda de ineptii zise literare ce s'au precipitat de-a lungul actualii stagiuni teatrale.

Compania Bulandra-Maximilian-Storin, ne despăgubește de toate balivernele înghițite până acum. E un gest laudabil și marchează un eveniment. Reintrarea teatrului în scopurile lui inițiale. Adică, în ARTA.

Intrucât a știut sus numita companie, să ne transporte în acest vast domeniu, vom vedea.

SIMUNUL lui Lenormand, nu e o realitate fizică, ci simbolică. El se referă la patimile cari se deslănțesc cu puteri nimicitoare în sufletul omenesc, mai ales când oamenii sunt transplantați într'un mediu și climat prielnic desfășurării unor atari manifestări psihice.

MAX NORDAU, într'un capitol din „Paradoxe sociologice“ printr'o privire critică în viitorul popoarelor europene, trage concluzia, că nu vor putea conviețui în bună armonie atâta vreme cât generațiile din ce în ce mai numerice, nu li se va deschide drum spre orient. Spre acel orient care mistue și macină până la nimicire totală ființa umană. Suprapopulării solului european, el prevede ca o supapă de siguranță, orientul unde se va putea emigra în masse. Dar aclimatizarea, aci, nu este posibilă. Climatului torid și solului impropriu culturilor, vor nimici complectamente generațiile emigrate și altele vor veni să le ia locul, desconggestionând, astfel, înăbușirea naționalităților europene.

Ceaceo aduce nou d. Lenormand în Simunul nu e conflictul dramatic propriu zis. Ceva similar are și Gabriel D'Annunzio în „Cetatea Moartă“. Numai că în loc să fie iubirea iratului față de soră, în „Simunul“ e cea a tatălui față de fiică. Ciuda, mai este iarăși faptul că și la unul și la altul, victimele sunt cele asupra cărora s'au răsfrânt patimile, femeile; iar nu cei subminați de ea, adică bărbații.

Nou, este acea atmosferă de exotism — și pe care d. Victor Ion Popa a știut să o redea într'o măsură oarecare. Acel miraj cu uimitoare forță de atracție față de rasa albă, care te captivă și odată captivat nu-i mai poți pune împotrivire, te lași dus ca halucinat, pareă purtat de forțe oculte, până la complectă nimicire.

E ilustrarea fidelă a celor întrevăzute de Max Nordau, unde în deosebi rasa albă, e sguduită încontinuu de figuri și patimi, într'o permanentă ardere până la mistuirea complectă a celei fizice și sufletesti, până la indentificarea cu cei autohtoni, și de-a-colo, până la distrugerea vieții însăși.

Strigătul din piesă al indigenilor africani: „Noi ce vrem? Noi vrem să trăim!“ e strigătul desnădăjduit al omului — oricare ar fi el — care trăește sub climat nimicitor, și care-și simte nu numai moartea lui ci a întregii spețe omenești. E Simunul pus în țară!

Iată ce e nou și frumos în piesa lui Lenormand. Și e frumos pentru că în minunatul cadru de pitoresc, omul s'ar părea că duce o viață de sufletesc contemplativ, când în realitate e o luptă între refularea sau deslănțuirea instinctelor, întocmai gestului reflex în fața primejiei.

Spuneam că d. Popa a redat într'o oare care măsură, specificul exotice, nu însă și atmosfera totală.

Decorurile frumoase, așezate într'un plan arhitectural fidel ca și jocul de lumini mai mult sau mai puțin identice nu redau atmosfera în integritatea ei.

Ceaceo i-a scăpat d-lui V. I. Popa, e viața care nu a putut cuprinde în tot veridic, pentru că pe d-sa nu-l preocupă nici odată elementul omenesc.

D-sa e unul din regizorii la care elementul uman cade pe un plan secundar. Ori noi credem că în teatru, tocmai acest element își are întâietate. Viața nu se cristalizează și nu se explică decât prin om. De aci și deficiențele de cari arta regizorală a d-sale suferă, reducându-l întocdeauna la un debutant — de talent, de foarte mare talent, — dar debutant. D-sa, su se poate ridica înăpăna la ceaceo s'ar numi marea artă a regiei.

Dar pornind dela aceste considerente, adică, de a da importanță deosebită elementelor inconjurătoare, ca o demonstrație că ele ar influența și dirija existența omului — și ceaceo în „Simunul“ e cazul, — d-sa nici asta nu o desăvârșește. Peisagiul oriental trebuie să fie scaldat într'o lumină orbitoare, lumina să fie vie, strălucitoare, vibrantă chiar. Or d. V. I. P., — cu excepția câtorva — ne-a înfățișat numai tablouri întunecate. Sau poate voia să ni le dea ca simboluri în raport cu întunecările sufletesti ale eroilor piesei? Ar fi fost și asta un bine, dacă ar fi fost o realitate. Dar d. Victor Ion Popa și aci s'a dovedit a avea numai o imaginată viziune plastică.

În ceaceo privește elementul omenesc în teatru, d-sa nu știe să dirijeze pentru că nu-l poate pătrunde din cauza unei concepții gresite. D-sa, prin actori, nu vede decât o pastă amorfă în care ar putea imprima anumite semne. Nu o personalitate expresivă artistică, nu o ființă creativă. Pasta însă poate înregistra chipuri și semne diferite, dar nu și exprima.

Un regizor de real talent, nu distruge personalitatea artistului, ci o amplifică, în așa fel încât să o facă accesibilă tuturor rezonanțelor și deci posibilă tuturor interpretărilor în așa fel ca întocdeauna să fie în acord cu valorile intrinsece ale operelor.

D-a uită că a ajunge la o perfectă omogenitate trebuie să pornești tocmai dela concepțiunea adversă, eterogenitatea.

Dar nu! Cine-l cunoaște pe d. Victor Ion Popa, știe că nu se înconjoară decât de inutilități. Are o aversiune născută împotriva talentelor și mai ales împotriva celor ce și-au format o personalitate artistică. Eu nu știu ce înțelege d-sa prin personalitate. Ceaceo înțelegem noi prin această personalitate, e tocmai însușirea artistului de a se despersonaliza ca eu propriu și așa însuși identitatea

altei ființe până la veridic.

Dar poate d-sa vrea să ne demonstreze ceva despre realitățile abstracte, (paradox și adevăr) despre acel vag poetic, care trebuie tălmăcit și ei ca o realitate? O, da, desigur! Dar pentru tălmăcirile de soială acesta, și mai ales în artă, trebuie talente. Artiști complect formați, trecuți prin acel rafinament artistic până la șlefuirea cea mai fină a concepției de artă.

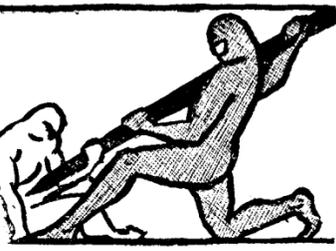
În modul acesta am putut asista la o realizare artistică hibridă. Adică peste un fond plastic, desfășurarea unei monstruoșități. Pentru că dacă d. G. Storin (Laurency) care după o viață întreagă nimicită prin pustuirile Africii, atunci când îi sosește fiica din Franța, se îndrăgostește de dânsa, luptă cu ultima rămășiță a unei forțe morale europene, împotriva patimii (Simunul) ce se deslănțuise în sufletul-i, a fost magistral, dacă d. Marcel Enescu în „Controlorul“ și d. Jelică Constantinescu în „Impiegatul“ au fost într'adevăr oameni sfârșiți de nostalgii, sleiți de friguri și epuizați de propria lor dărzenie, făcând minunate creații, dacă d. Cezar Theodoru — și care ne bucură apariția d-sale pe scenele mai de seamă bucureștene, — a conturat frumos pe „Perceptorul“ dornic de alte și alte meleaguri, ca un om proaspăt venit în Africa, tot celălalt ansamblu a fost slab, îngrozitor de slab. Și păcatul este că toate personajele aceste secundare din piesă, au roluri de-o importanță capitală. Prin ele se formează și pitorescul vieții orientale și poezia operei lui Lenormand. Or ansamblul acesta a nimicuit tot farmecul piesei.

Distribuția interpretelor feminine, detestabilă. Atât d-ra Beatty Fredanov în „Clotilde“ cât și Marguerite Romagne în „Aiesa“, nu numai că n'au fost în roluri, dar sunt complect antiteatrale. Una urlând îngrozitor, iar alta miolând și suferind de astmă. Ne întrebăm! De unde a putut compania Bulandra-Storin, să facă asemenea achiziții?

Ceaceo a fost însă adevărat catastrofal, a fost „Profetul“, jucat de d. G. Mazilu. Cum poate cineva să fie atât de sinistru și să i se mai spună și actor? Și cum a putut direcția teatrului și direcția de scenă să lase să se mutileze astfel o operă minunată literară și să se asasineze spectatorii dornici de frumos? Nu se putea găsi un actor care cel puțin, dacă nu putea să dea adevărata interpretare a rolului, să nu fi stricat piesei? Ba da! Dar am auzit că onorata direcție n'a vrut să plătească vre-o câteva sute de lei mai mult unui adevărat actor.

Ei, d-lor, în condițiunile aceste, nu mai puteți pretinde că faceți artă.

BARCOSTAN

Intellectualii și muncitorii

Pentru mulți, cuvintele de mai sus delimitază, astăzi, două noțiuni, cari se resping, din cauza substanțelor și preocupărilor lor contrare. Prin intelectual se subînțelege acel beneficiar mășav, fără conștiință și preocupări largi, — un vierme care ia din viață UTILUL, fără nici o osteneală, distant, egoist și rapace. Iar muncitorul, — drept o vită bună numai de exploatat, paria pentru orice destătare sufletească și folositor prin viața sa tragică, confecționării acelor ideologii umanitariste, care pretind să huzurească lumea, în timp ce în practică aduc numai confortul leaderilor.

Din cauza acestor prejudecăți, speculate brutal de anumiți impostori, între intelectuali și muncitori s'a săpat o barieră, care stăvilește unitatea sufletească și creiază numai animozități. Ori, cărțile ne spun, că atâta vreme cât între oameni nu se va întâmpla și aceia ce se numește fraternitate, ameliorarea socială nu se va produce nici când.

Logic, punând tema, între intelectuali și muncitori nu-i nici o deosebire, atât în definiție cât și în aplicare. Intelectualul salahorește idei, muncitorul definitivă așezările generale din aceste idei. La fundamentul muncii fiecăruia stă un dublu efort: fizic și moral. În afară de aceasta amândoi luptă cu aceleași defecte ale societății și clasei lor. Dacă am adăuga și faptul că viața intelectualului de azi este tot pe atât de nesigură și amărâtă ca și a muncitorului, vom concluda către o identitate perfectă. Care ne îndritue să apropiem aceste două categorii sociale, să le întrevădem unirea și colaborarea.

E drept că vinovați de tensiunea dintre intelectuali și muncitori sânt în întâiu rând intelectualii. Aceștia au beneficiat strict personal și egoist, de umărul colectiv al muncitorimii, și-au lăsat trambulina politică din el, au trișat cu realitățile, pentru că în final să huzurească mulțumii că au putut parveni prin cât mai puțin ostereală. Desigur că o parte din vină își au și muncitorii, cari n'au reacționat și menținându-se pasivi se lasă și azi excoacți în suferințele și încrederea lor. Muncitorimea ar trebui să-și deschidă ochii tare și folosind experiențele înșelărilor din trecut, să-și încerc, temelia unei noi vieți la baza căreia dragostea de adevăr și de aproapele să nu crute compromisiunile sau trădările.

Cu toată situația tulbură de astăzi și lipsa unei opinii publice organizate, sperăm totuși într'un miracol: frăția muncitorului cu intelectualul cimentarea lor într'un bloc al voluntarismului salvagardator al umanității și curasă de neînvinș dinaintea tentativelor noliticianilor vreoși, care confundă de multe ori țara și poporul cu niște acarețuri personale, moștenite așa din senin.

Pentru aceasta vom încerca modest câteva delimitări.

La baza tuturor mișcărilor sociale stă dorința generală a omului comun, doritor de o viață mai comodă, mai asigurată de un confort, care să răsietă oarecum ciolanalele trudite. Dacă pentru omul cult viața este prin definiție antinomică fericirii, pentru omul din popor fericirea se conțurează în încetarea nevoilor și suferințelor materiale. Asta nu înseamnă că el ignoră sufletul, că este lipsit de anumite emoții estetice și etice. Nu! dar viața este pentru muncitor atât de dură și de covârșitoare că abia își are răgazul hranei și al odihnei. Important, deci, într'o mișcare socială este ca ameliorarea vieții omului, să se producă în chip general și în așa fel, încât munca depășească oțere pe lângă hrană, și răgazul

lere pe lângă hrană, și răgazul câtorva clipe de alinare sufletească. Prin muncă omul să se desvolte și să evolueze, nu ca astăzi când el se vlăguește de parte de orice freamăt al vieții celei adevărate. Mai bunul din viața organică nu trebuie să ucidă niciodată libertatea individului. Pentru confort nu ne este iertată niciodată abdicarea sufletească.

Mișcarea socială muncitorească de până acum își are două defecte capitale: 1) Se menține în plenul ei bariera: intelectual și muncitor. 2) Nu prevede frățietatea decât între oamenii de aceeași culoare. (Exact deci ca și în lumea burgheză unde indivizii se primesc sau se resping din polarități politice). Și apoi, punând pe muncitor în locul capitalistului veros, am simplificat cu ceva viața socială actuală? Rusia este exemplul cel mai fericit al unei asemenea concepții. Acolo câteva zeci de milioane de muncitori flămânzi, neliberi și trădați, sânt sub călcăiul de fier al câtorva tovarăși sus puși, cari comit aceleași crime și nesocotințe ca și în vremea țarilor.

Ori dacă lupta socială înseamnă înlocuirea unei orori prin alta și mai groaznică, atunci să ne lăsăm păgubași.

Ce trebuie să facem? Iată o întrebare care creștează tot mai ascuțit, sufletul omenirii astăzi. Răspunsul nu-l poate da decât unirea intelectualilor cu muncitorimea în cadrul unor prefaceri noi, răscolitoare de tot ce a fost până acum și învoitoare până chiar cu sufletul nostru.

Să ne descotorosim de falsele interpretări date până acum cuvintelor. Prin muncitor să denumim orice individ care prestează un efort cu rezultate sociale. În sensul acesta, muncitor este și învățătorul și plugarul și funcționarul, și lucrătorul. Această confraternitate va avea același drept la viață, în raport cu randamentul specialității și se va lipsi în activitatea ei de toate uscăturile birocratiei actuale. În locul sindicatelor și asociațiilor, a cotizațiilor sau a șefilor, să instaurăm disciplina voluntară, ea singura capabilă de a-l îndemna pe individ în calea realizărilor. Muncitorul cinstit poate să lupte pentru desrobirea sa individuală și socială, în afara organizațiilor cari numai îi speculează mizeria, în folosul șefilor organizatori.

Intelectualul rămâne să exprime în forme concrete, ideile. Un concret, aproape de realitatea socială prezentă. Aceasta, deoarece o spiritualitate care teoretizează numai principii, distant și în discordanță cu câmpul de luptă, este inutilă. Nu, de teorii sterile are nevoie viața socială imediată. Ci de inițiative îndrăznețe, libere de lanțul cutărei organizații și fertile în roade și orizonturi cât mai neîmprejmuite. Muncitorul va întovăși, intelectualul pe șantier și prin puterile lor fizice, UNITE, vor răsturna brazdele de progres, desprinzându-se totdeodată și cu o disciplină a voinții și a muncii, cinstite, morale și pornită din adâncul sufletului.

Pentru doctrinarii roșii, argumentația noastră poate părea facilă. Oricum, însă sindicalizările și dictaturii tovarășilor-lieșle, noi opunem o frăție între clase, o nivelare a barierelor, și o colaborare în munca, fie ea teoretică sau practică.

Nu agitănd pe om, cu formule de dreapta sau de stânga, vom folosi. Ci ameliorându-i sufletul, educându-i părțile rele și reliefându-i calitățile, integrându-l unui program de muncă rațională și excedentară, iată adevărata politică de orientare a muncitorimii.

ALEXANDRU ZAHARIA

REVENDICĂRILE DREPTULUI LA MUNCĂ

Apărați-vă dreptul la Muncă

În crizele sociale și economice, provocate de continua ajustare a capitalului și muncii la noile cadre impuse de producția mașinismului și de nevoile civilizației, MUNCA ESTE CEA SACRIFICATA ȘI LOVITA.

Dreptul la un trai mai bun și sigur, muncitorii n-ur pot avea decât prin RECUNOASTEREA și RESPECTAREA DREPTULUI LOR LA MUNCA NAȚIONALĂ, cu toate obligațiunile și jaloarele ce decurg din acest drept, pentru națiunea dominantă.

Constituția țării garantează românului apărarea libertății muncii, dar libertatea nu va apăra dreptul de muncă, vouă muncitori români, fiindcă această libertate este o pacoste pentru voi, fiindcă este rău înțeleasă și permite să fiți speculați ca pe o marfă de cei interesați.

Munca nu trebuie să fie o luptă. Ea este o contribuție de efort și de specialitate în producție. Nu trebuie să ne luptăm pentru a ne afirma în câmpul muncii. Trebuie să organizăm munca națiunii pe temelia solidă a dreptului la muncă. Să nu ne risipim energiile în lupta de a cuceri un loc în câmpul muncii.

Acest loc vă este rezervat, în toate împrejurările de națiunea care v-a recunoscut dreptul la muncă.

Libertatea muncii ca și libertatea individuală vă sopteste mereu și vă îndeamnă la muncă, fiindcă aveți libertatea să muncați! Munceste ca să trăiești, aceasta este morala socială a vremurilor! Dar unde, cum și cât trebuie să muncești!?

Munca sub regimul așa zisei libertăți a muncii, a ajuns o adevărată cerșetorie, este un târg rușinos, în care se precupește munca. Munca este aruncată în circulație — ca o simplă marfă — numai în măsura meschină a intereselor sistemului economic și capitalist de astăzi, dezorganizat și anemiât de criza morală prin care trecem. Să ne bucurăm cu toții, de libertatea muncii în Producțiune, DAR MUNCA ROMANULUI să fie crotită de dreptul la munca națională.

În câmpul muncii și al capitalului se duce o luptă aprigă de cucerire de poziții, de situații și de afirmare a noilor sisteme de organizare a întreprinderilor, luptă impusă de programul tehnic al omenirii.

În această revoluție surdă, munca trebuie să-și cucerească dreptul la binefacerile mașinismului și aceasta nu o poate face decât organizarea muncii nu se va întemeia în viitorul apropiat — pe respectarea și recunoașterea dreptului la muncă.

Constituția țării va trebui să garanteze dreptul la muncă, în cadrul libertății muncii, pentru a o scoate din luptă și să o îndrumeze în domeniul realizărilor practice, numai printr-o organizare cât mai corespunzătoare constructivismului timpului nostru.

Până vom ajunge să fim înțeleși, strigătul nostru este același: „MUNCITORIL DE TOATE CATEGORIILE, APĂRAȚI-VA DREPTUL LA MUNCA”.

Fiindcă vă spunem: atâta timp cât munca nu este organizată, nu se știe dacă, acolo unde lucrați și de unde primiți un salariu de mizerie, veți mai putea lucra!

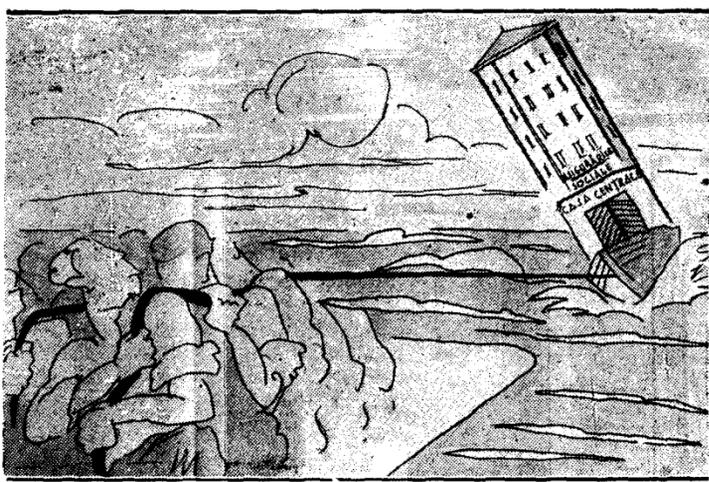
Atunci deabia, voi cei cari vă aflați angajați acum în muncă, veți înțelege pe frații voștri, cari azi cerșesc după muncă.

Ei au pierdut dreptul la muncă; voi îl veți pierde, pentru că, alții să vă ia locul.

Așa este lupta concurenței în câmpul muncii.

Am vrea să vă auzim cuvântul în revendicările voastre, am vrea ca lupta aceasta de cucerire a dreptului la muncă să o ducem solidari constituiți în „CORPUL VOLUNTARILOR MUNCII”, dând astfel un început de expresie VOINTEI de a vă organiza.

DEM. C. MILOZI

Poveste fără cuvinte...

Asigurările centrale în lumina cifrelor

Casa centrală a asigurărilor sociale, până mai ieri, nădejdea zilei de mâine a tuturor muncitorilor. — se clatină.

Zvonuri și murmure am auzit de mult și destul; campanii de presă așisderea dar, nu așa în drăznit să zdruncin, și eu, această ultimă nădejde a muncitorilor, dacă și în lumina cifrelor, viitorul Casei centrale nu ar apare sumbru.

Fără ca să comentez dau în sumar cifrele bugetului, acestei instituții:

Pe exercițiul 1 Aprilie 1934—31 Martie 1935 bugetul Casei Centrale însumează 373.282.800 lei astfel distribuiți:

1. Pentru îngrijire medicală și ajutoare bănești acordate muncitorilor: lei 134.342.000 lei sau 35,97% din totalul bugetului.

2. Salarii etc., personal medical: lei 83.121.905 lei sau 22,25% din totalul bugetului.

3. Personal administrativ, materiale, cheltuieli de administrație

41,78% din totalul bugetului. Firesc, ne întrebăm:

1. Este normal ca această Casa Centrală creată numai pentru asistența muncitorilor să acorde din bugetul său numai 35,97% pentru ajutorarea muncitorilor în timp ce din acelas buget cheltuiește 41,78% pentru administrare?

2. E firesc ca această Casa Centrală să aibă deficit 50.000.000 lei exact suma ce se cuvine drept salarii pe un an celor 800 noi căpătuși, în asigurările sociale, tot pe spinarea muncitorilor?

3. E normală numirea celor 200 noi medici, cari și încasează dela Casa Centrală numai leață; când la cele tot numai 8 dispensare din Capitală nu sunt, deși poate li se simte nevoia?

Așteptăm lamuriri dela muncitori nu dela Casa Centrală care nu va binevoi să ne răspundă și în așteptare vom continua.

MARIUS BEJAN

Manifestări pentru organizarea muncii

Cât de puțin s'au ocupat partidele politice în guvernarea lor, de organizarea muncii, ne face dovada tocmai starea actuală de dezorganizare și degradare în care a fost aruncată munca națiunii.

Muncitorii de toate ramurile, lăsați într-o libertate vinovată în câmpul muncii, s'au simțit fără orientare și fără sprijin, pe când guvernele se complăceau în conspirația tăcerii, în jurul dramaticii vieții pe care muncitorul trebuia s'o ducă, din decădere în decădere, sub ochii reci ai asigurărilor sociale, cu viața la buze muncitorii au fost siliți să primească o asistență și asigurare socială dezorganizată și aceasta, de aviditatea profiturilor ce s'au cocotat pe umerii muncitorilor.

În această situațiune privim cu entuziasm mișcările de revendicare a elementului muncitoresc care încolțit a început să aibă curajul să pornească la o acțiune de afirmare a muncii, făcând apel la organizarea ei. Munca organizată cu sau fără ajutorul partidelor politice, garantează izbânda revoluției naționale, al cărei spirit stăpânește toate națiunile în afirmarea dreptului lor la viață, prin organizarea muncii pe principiul dreptului la muncă.

ÎN CAMPUL LIBERTAȚII MUNCII, întâlnim manifestări, cari ne încurajează în lupta noastră pentru afirmarea și apărarea dreptului la muncă, prin organizarea muncii.

CE VOR ASOCIAȚIILE PRO-

FESIONALE?

Asociația generală a inginerilor români (A.G.I.R.) care proporționalitate între elementele românești și străine de neam.

Au pătruns în câmpul muncii o proporție covârșitoare de străini. S'a cerut în adunarea generală extraordinară de Duminică, revizuirea tuturor străinilor veniți în țară după război și românizarea capitalului și a întregii vieți economice.

Ne întrebăm: am fi ajuns noi aci, dacă la timp guvernele țării își făceau datoria și nu încurajau abuzurile administrative, ce se întâindeau dela o graniță la alta pentru a culmina în capitalele de jude?

Corupția prin toate mijloacele, s'a întins peste țară sub mâna politicianilor și a funcționarilor profitori și încorecți, cari și-au vândut conștiința, pentru a aduce țara în impasul de azi.

În CONGRESUL GENERAL al profesorilor secundari, s'a cerut deasemenea noi norme de organizare a muncii și a mijloacelor de educare și cultură a poporului. Pe de altă parte s'au ridicat voci cari au arătat cu tărie că locurile românilor sunt ocupate de cei nechemați, străini de interesele culturii naționale.

Românii nu mai au posibilitate de muncă.

Ce dureros se desprinde din noianul atâtor preocupări de alt ordin, acest strigăt de alarmă, această revendicare a dreptului la muncă, din partea elementului dominant!

Cine este de vină?

E lipsa de organizare a muncii, ia care trebuia să se gândească guvernele, atunci când fineau fara numai din imprumuturi în străinătate, pentru ași putea întreține partizani din bugete extraordinare sau secrete.

ASOCIAȚIA C. F. R. „STATTA” ne oferă un alt exemplu de rededeptare a conștiinței elementului românesc, gata să-și revindică drepturile printr-o muncă organizată și apărată de legi.

Acțiunea disciplinată dusă de această asociație tânără, sub conducerea d-lui Gh. Teodorescu, președintele ei, se încadrează cu demnitate și încredere în lupta pentru revendicările dreptului la muncă.

D-l Gh. Teodorescu, în cuvântarea sa la manifestația ceferistă dela P. Olt, o spune răspicat și pe înțelesul tuturor, cu acel curaj civic, care sporește când te afli în inima Oltului:

„Nu este bolșevism, când cerem pâine pâine pentru cei mici și respingem calomniile ce ni se aduce, dar precizăm: vom rămâne cu orice preț la datorie, dar vom învăța pe cine trebuie să înțeleagă, că DREPTURILE trebuie respectate, după cum ne îndeplinim și noi îndatoririle.

„Avem o lege, în care sunt scrise îndatoririle și drepturile noastre. Dați-ne ce ne dă legea. Ea precizează: la muncă și răspunderi egale, salarizare egală. Nu înțelegem de ce nu se respectă legea, oricât am fi deprinși cu neaplicarea legilor.

Tribuna liberă a muncitorului

La S. T. B. au reînceput agitările. Muncitorimea printr'un memoriu publicat în ziare se plânge de următoarele:

1. Vatmanii sânt obligați să sosească la terminusul liniei exact la ora indicată, fără nici o toleranță în minus sau în plus. Cum circulația în Capitală, s'a aglomerat dela o vreme din cauza afluenței vehiculelor și a nepriceperii agenților de circulație, sânt excluse drumurile fără accidente. Rezultă de aici că tramvaiele nu pot sosi ni ciodată întocmai cum ordonă stricta orarului. Concluzia în asemenea cazuri este pierderea salariului pe o zi și suspendarea din lucru pe încă o zi.

Iată o măsură arbitrară, neomenească și asupra căreia S. T. B. va trebui să revină, păsuind sosirea vagoanelor cu maximum 3-5 minute după ora fixată.

2. Macagii, măturătorii și femeile de serviciu sânt supuși unor condiții de viață alarmant de ruinate. Pentru salariul de 50 de lei pe zi, un macagiu salahorește nemâncat, fără adăpost și expus accidentelor, 11 ore pe zi. Măturătorii și femeile de serviciu pe acelas salariu muncesc ziua întregă, fără pic de repaos și la cheremul cutărui inspector, cari îi amenadează din senin.

Din cauza lipsei unui program de muncă raționalizat, cu repaosuri și echipe de schimb, toți acești urgisii muncitori se îmbolnăvesc de reumatisme, boli de stomac și altele. CEIACE E GRAV IN ASEMENEA CAZURI DE BOALA ESTE CA PENTRU BOLNAVII DELA S. T. B. CASA CENTRALA DE ASIGURARI NU ACORDA MEDICAMENTE SI NICI AJUTORE.

3. Toți S. T. B.-iștii sânt siliți la angajare să iscălească declarații prin care sânt obligați că vor plăti orice fel de stricăciuni (deci și de uzaj) cu averea lor proprie și la caz contrar prin închisoare.

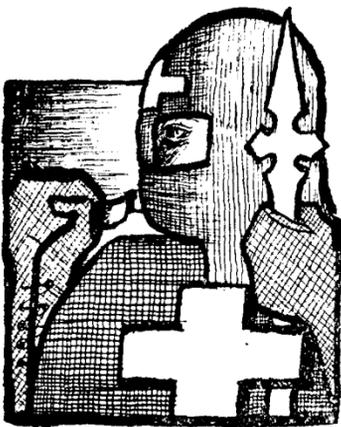
Iată desigur o situație revoltătoare. Care ne unilește sufletul și ne cheamă revolta. Protestăm energie și cerem S. T. B.-ului să-și privească mai uman, mai legal, muncitorii. Altfel indignarea opiniei publice va depăși din pasivitate și-și va face singură dreptatea, pedepsind violent toate aceste exploatări neumane și inconștiente.

Până la noi rezultate, vom prezenta în numărul viitor o anchetă obiectivă, plină de fapte și dărză în revendicările unor oameni cari muncesc cinstit și-și cer în virtutea dreptului muncii, un tratament civilizat și plin de ponderă.

Arătăm cu degetul pe d. Prefect de Poliție și Primarul Capitalei, pentru sălbateca, orientala și dezonoratoarea vânzătoare, pe străzile Capitalei a vânzătorilor ambulanti.

Asemenea spectacole publice, chiar pe bulevardele centrului, în văzul străinilor mirati și încurcați ne fac o bună propoziție și sugestivă carte de vizită despre caracterul celor care ne gospodăresc.

Nu prin blockousuri, și bulevarde asfaltate vom arăta gradul nostru de civilizație ci prind paftele și mentalitatea noastră încă refractară regulilor bunului simț.

Incercarea de asasinare a Directorului nostru

Am relatat în numeroase trecute amenințările ce ne veneau din tabăra Codreștilor din cauza atitudinii noastre deschise și cinstitute care nu le iartă

nici lor nici o murdărie. Azi amenințările au prins consistență. Dăm în facsimil următoarea scrisoare primită:

*Senătate
Comandantului*

*Dispoz. 25/10/1941 la zile 16-17 de
decis prin tragere la sorti urmate
ste. Ca unu comandant fost
Comandant au vor să fie
cu conștiința încercată de
a asasinat această*

*Nu va divulgați costul
persoal și în privința
de duminică*

*Au vor să-ți vorbească
acasă în am 'putut'*

cu respect

Grig. Constantinescu

timidare sau de o reală încercare de asasinat.

Grig. Constantinescu a fost găsit și a menținut cele scrise dând și o declarație nouă în fața marilor.

Pentru a se dovedi care este intenția lui Grig. Constantinescu, de a intimidă — fiind trimis de Codreanu, sau sincer fiind, de a pune în gardă pe Directorul nostru, s'a făcut o cerere la care s'a anexat declarația și s'a înaintat la Consiliul de Război.

Afacerea a fost dată d-lui Prim Comisar Regal care a repartizat-o d-lui Locot-Colonel Mihail.

Grig. Constantinescu a fost și el dus la Consiliu de Război. Cercetările vor urma și vor stabili faptele. Deoarece chestiunea a fost dată pe mâna parchetului militar, ne abținem de la orice comentariu. **DAR AVERTIZĂM CĂ ACESTOR MIJLOACE CRIMINALE, FIE REALE, FIE NUMAI INTIMIDĂRI, LE VOM RĂSPUNDE CU CALMUL ȘI SENINĂȚEA OAMENILOR CARE SE MÂNDRESC, CA PENTRU CURĂȚENIA ȘI DĂRZENIA UNEI ATITUDINI INTRANSIGENTE AU DE SUFERIT CHIAR MOARTEA.**

NU NE TEMEM DE CANALII, CĂCI NU NE ESTE TEAMĂ DE MOARTEA NOASTRĂ FIZICĂ.

CRUCIADA

Cronica externă

Dominanta acestei săptămâni a rămas problema înarmării oficiale a Germaniei. În articolul precedent am analizat în parte cauzele care au determinat-o să facă acest gest pripit. E o stare organică la nemți de a opera cu lovituri brutale și neașteptate. Bazați pe conștiința valorii lor și pe „dreptul pământului” ei așteaptă doar momentul în care bomba, ce o lansează, să aibă maximul de efect atât în exterior cât și înăuntrul țării. Întâi o posibilitate mai ușor de munit contra ori cărei reacțiuni potrivnice stărei de lucruri actuale din Germania. Al doilea o îmbătăre nouă a fanatismului: al treilea o manifestare puternică și hotărâtă, pentru a impune pretențiile justificate pentru ei de a fi considerați ca mare putere.

În gândul lor însă mai este cu siguranță și intenția de a fi gata în orice clipă să se ocupe, sau să ocupe o parte din Rusia. Nu o vor face de cât atunci când actualul regim Rus, sau, va fi pe panta descendentă, sau se va încurca într'un război în Extremul Orient.

Credem că declarațiile guvernului german sunt sincere când vorbesc de necesitatea Păcii și când afirmă solemn că gestul lor nu este și nu va fi îndreptat în contra hotărârilor din apus. Nu au interesul să se lovească de o coaliție a Europei întregi, care ar desființa-o. Nu au interesul să deschidă porțile revoluțiilor sau svârcoțirilor interne pe care un nou război le-ar provoca.

Deși s'a făcut o valvă enormă, în jurul vizitei lui Sir John Simon și Eden la Berlin aceștia au plecat la ziua fixată și din primul contact au avut spiritele s'au potolit. Atât calmul și tactul englezilor cât și cu siguranță, gravitatea momentului, au pus chestiunea pe un plan superior gesturilor, și ea se învârteste în jurul problemei Păcii, prin acorduri viitoare aeronautice și garanții mutuale de neagresiuni. Chiar dacă Germania nu va adera la pactul Dandreaan și cel Oriental, totuși cu siguranță se vor găsi formule bilaterale care să satisfacă aparențele unei Păci durabile.

Zicem aparente căci nici un tratat, și nici o garanție nu pot opri în loc evoluția oamenirei care aparține forțelor morale, unei voinți constante și unei unități de conducere, atunci când au poporul conștient și spate. Numai interese colective și economice pot sfărâma în timp granite, ca și concesiile mutuale și morale.

Deși Franța este incontestabil lezată în siguranța ei, predominantă în Europa, ea va trebui să caute doar compensații morale, prin reconfirmarea unor alianțe și prin căutarea altora noi. Prea sigură și poate chiar prea sinceră a pierdut momentul acum câți-va ani să-și a firme dominația în Europa. În interior a fost trădată de guvernul ei, conduse de interese sau prea de stânga sau masonice în teritoriale, astfel că astăzi, pentru recăștigarea situației slăbite, sau trebuie să lovească repede (ceace nu se poate din cauza acordului de la Locarno) sau să se trezească conștiința ei națională și să rupă legăturile cu demagogia, instituind o conducere demnă și neclintită.

În anumite prese interesate, nu strigătele, nu intrigi și nici minciuni nu pot opri istoria în

loc; ca acte de curaj, de fermecitate și de demnitate. A priori adevărul în față și a reacționării în consecință, dă rezultate și mai frumoase și mai sigure, de cât a te face că-l disprețuiești sau a lătra din umbră la el. Fiecare pas va trebui cumpănit, fie care vorbă cântărită, fiecare act judecat. Ori ce grabă sau act necugetat înseamnă a sări peste cal.

Ludovic Naudeau în ultimul său articol „Le voile est levé” spune între altele: „Trebuie să ne întrebăm pe noi înșine, dacă fie din oboseală, fie prin abandon, n'am comis greșeli grave. Oare am făcut, când îl puteam atât de ușor, o politică consecventă?... Adevărul este că ziua preludii puterii de către Hitler a fost un act atât de grav, că atunci ar fi trebuit să reacționăm cu toată forța... Mă întreb dacă vom putea conta pe o acțiune colectivă a Aliatilor?... Dar să nu vorbim decât de noi. Ceace ne-a lipsit dela 1919 este un guvern tare, capabil să rezolve fulgerător acele probleme, fie a face unele concesiuni din care am fi avut succese morale... Astăzi spectacolul lumii ne dă o lecție grea. Va trebui, de vor sau fără voi, să ne unim cu toți sau să ne pregătim la soarta rea rezervată indisciplinelor când se lovește de ordinea rasei...”

Din discuțiile ce decurg la Berlin s'a născut din nou și problema Austriei: Germania cerând un plebiscit pentru auto-determinarea conducerii Austriei, oferind garantarea rezultatului acestui vot.

Fată de atitudinea Micii Înțelegeri, Ungaria a dat un comunicat prin care afirmă intenția ei de a respecta obligația de a nu se înarma.

CONSTANTIN CARAGEA

Insemnări

■ Tinărul bucovinean „Roman Boca” va scoate la sfârșitul acestei luni, un volum de poezii „PRIBEAG CU CERUL”.

Așteptăm cu legitimă bucurie debutul poetic în vitrine al poetului Roman Boca.

■ PAȘI SPRE LUMINA, poezii din carnetul unui muncitor, de Cristian Sârbu, este una dintre cele mai revelante apariții poetice ale anului acesta.

Sufletul românesc, chinat de viață și oameni, nici când nu-și găsit măestrul ca acum sub pana tânărului Cristian Sârbu. Concepție tragică o existenței sensibilizate până la diafan și capo-d'operă, cunoaștere și prețuire adâncă a naturii, — iată câteva din accentele nestemate poetice a lui Sârbu.

Indemnăm, pe toți cei cari ne cunosc cinstea sufletească, să-l încurajăm pe Sârbu răsplătindu-l, prin lectura volumului, trudnica sa existență artistică.

■ În Dobrogea, la Tulcea, apare o bună revistă pentru unificarea sufletească a Dobrogei. Și anume: DOBROGEA LITERARĂ. Apare sub conducerea unui comitet, îngrijită redacțional de prof. IGNAT IAVORSCHI.

Numărul, pe care-l primim, conține contribuția sufletească a dd. George Anastasin, Paulina Delghioz, econ. Vasilian, C. M. Trifan ș. a.

■ BASARABIA, ziar românesc apare la Chișinău, diris și informativ.

Grupajul Român

Un scandalos monopol

Pentru jaful nepermis organizat de străini, S. Lazăr, M. Koenig, E. Mihalovici, I. Weis, sub ecrotirea politicianismului veros mil de familii românești sunt aruncați în mizerie.

Căminarii din București prezintă o serie întreagă de expeditori români nu mai pot lucra din cauza monopolizării atât a serviciului de coletărie, cât și a distribuției coletărilor la sosită.

Câteva pasagii din contractul scandalos încheiat între C. F. R. și Grupul român, de fapt anti-român și spoliator.

Capitolul A art. 43.

„Controlul asupra întregului serviciu de coletărie efectuat pe baza tarifelor speciale 501/502, se va face NUMAI DE CATRE DIRECȚIUNEA COMERCIALĂ C. F. R.

ORI CE ABATERI SAU NE-REGULI CONSTATATE DE ORGANELOR ALTOR DIRECȚIUNI C. F. R. vor fi aduse imediat la cunoștința Direcțiunii Comerciale, SINGURA IN DREPT, de a face propuneri pentru aplicarea sancțiunilor convenite.

Credem, că acest articol arată destul de clar că este vorba de un **CONTRAT ONEROS** pentru C. F. R.

Referitor la distribuția cole-

tărilor la sosire, iată aliniatele instructive din contract.

a) C. F. R. aduce ca aport: MA-GAZIILE, VAGOANELE, MAȘINILE, PERSONALUL INFERIOR

b) Grupajul român aduce ca aport: 7 Autocamioane pentru transportul coletărilor dela domiciliul negustorilor la gară.

c) Impărțirea Beneficiilor: 40 LA SUTA CAILE FERATE 60 LA SUTA GRUPAJUL ROMÂN.

ESTE OARE POSIBIL O ASEMENEA TALHARIE ?

O parte adică C. F. R. aduce aport de miliarde, iar banda lui Koenig, Lazăr, Weis ea comp., aduce ca aport câteva vagoane !

Care sunt societățile afiliate a acestui jaf organizat și practicat de către Grupajul Român ? Soc. Carmen, Intercontinentale și casa Schenker.

Casa Schenker, evident străină, a avut recent la Praga dificultăți din cele mai serioase cu autoritățile cehoslovace pe motive de delict comise în dauna interesului Statului cehoslovac.

Își închipuie cineva că această casă Schenker din București ca și grupajul român, pot avea sentimente românești ?

Până când această toleranță. SERGIU LECCA

CRUCIADA ROMÂNII

Revistă săptămânală
Redacția și Administrația
str. Emil Costinescu, 17
BUCUREȘTI, 6
Telefon 4-29-60

Abonamentul anual Lei 100
Studenti și muncitori 75
Autorități și instituții 1000
In străinătate 500

Manuscrisele nepublicate se ard.

D-nii corespondenți vor primi carnetele pe ziua de 15 Aprilie a .e.

Redactor-șef:
Alexandru Talex